

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintele se se adreseze la Redac-tiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	„BISERIC'A si SCOL'A“
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	Er banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„TIPOGRAFIA DIECESANA IN ARAD.“
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Biseric'a ortodoxa a Româniloru din Ungari'a si Transilvani'a fatia cu proiectulu de lege pentru scólele medie.

Ministrulu culteloru si instructiunei publice in Ungari'a, a depusu in camera unu proiectu de lege pentru scólele medii, (gimnasii si scóle reale) prin care tinde nu intru atâta ca se reformeze invetiamentul secundaru pe temeulu ratiunei si a principiilor pedagogice, ci mai vertosu ca se introduca o noua lege in scopulu de a maghiarisá cu totulu invetiamentul in scólele confesionale, ca apoi prin maghiarisarea invetiamentulu se isbutésca cu timpulu a maghiarisá si a contopí in elementulu ungurescu tóte nationalitatele din patria!

Invederatu cá la noi in Ungari'a instructiunea nu are de scopu, ca in alte staturi, cultivarea si luminarea cetatieniloru statulu, ci mai vertosu intunecarea si suprimerea consciintei si a demnitatii nationale in totu ce nu e maghiaru! In contra acestei fanatice pornire, care forméza, asia dicând, esenti'a politice magiare, noi români nu avem nici macaru posibilitatea de a ne apará si asigurá positiunea si drepturile nóstre nationale, cáci in parlamentulu ungaru, unde se tractéza de sórtea poporeloru tieriei, romanii nu au reprezentantii loru nationali, si daca togmai se redica din cand in cand câte-o vóce in apararea intereseloru si a drepturiloru poporulu românú, ea este vocea celui ce striga in pustie!

In astfelu de imprejurari, ce este dar de facutu? Daca, ca la *natiune*, ni s'a luat exercitiulu drepturiloru politice in statu, pana si dreptulu de-a ne aperá limb'a si cultur'a nationala, apoi noi romanii formamu inca o societate religiósá, formamu inca o bisericá nationala, si ca societate religiósá, ca bisericá ortodoxa româna suntemu unu corpu destulu de maturu si compactu pentru a ne impotrivi la ori-ce tendintie, care ar jieni libertatea consciintei si cultur'a

nóstra nationala. Bisericile ortodoxe a-le resaritului tóte sunt constituite dela originea loru apostolica pe principiulu nationalitatii. Este dar in firea acestor biserici, ca ele se remâna nationale, româna, greca ori serba, dupa cum e nationalitatea sau poporulu credintiosu.

Hierarchi'a bisericei nóstre, condusa de acestu principiu maretiu numai, a ridicatu glasulu seu in contra proiectulu de lege pentru scólele medie din tiara. Cáci biseric'a nu este numai cea d'antai scóla la ori-care poporu, dar in deosebi la noi cá este singura institutiune care in grijesce de propasirea invetiamentulu si a instructiunei in poporulu românescu. Legea nóstra organica (statutulu organicu) sanctionatu de Maies-tatea Sa Imperatulu si Regele Apostolicu, i dá dreptulu acesta neconditionatu. „Biseric'a gr. or. româna din Ungari'a si Transilvani'a, dice legea organica, si-reguléza, administréza si conduce independentu afacerile sale bisericesci, si scolare etc.

De aceea vediendu consistóriele din metropolie, cá drepturile si autonomi'a bisericei nóstre sunt atacate, in modulu celu mai flagrantu prin amintitulu proiectu de lege, si consultandu asupra remediiloru posibile, s'au intielesu intre sine ca se insarcineze pre Inaltu Preasantitulu Dnu Archiepiscopu si Metropolitu, *Miron Romanul*, d'a face la diet'a tieriei o representatiune in numele intregii bisericei ortodoxa a Romaniloru din Ungari'a si Transilvani'a.

Inaltu Preas. Sa Metropolitulu *Miron* a si implinitu insarcinarea, ce i-a datu biseric'a, cu consciinti'a si demnitatea, ce caracteriséza pe ilustrii pastori ai bisericei crestine! „Representatiunea Escelentiei Sale dice, „Luminatoriulu“ este unu Cap d'opera, si unu faptu, dintre cele ce va transmite in nemurire zelulu si bunavointi'a Esc. Sale catra biseric'a si scóla credinciosiloru incrediuti pastorirei sale.“ Er noi adaugam, cá in representatiunea In. Pr. Sautitulu Me-

tropolitu stralucește pretutindenea energi'a și rezoluțiunea Ambrosiilor, Chrisostomilor și Vasiliilor, etc. Limbajulu Inaltu Preasantie Sale este viu și energicu, ca acela ce isvorește din simțiu și dela inima!

„Fatia cu unu proiectu de lege, dice In. Pr. S. Metropolitu, ca celu din cestiune, care periclită caracterulu nationalu alu bisericiloru de limba nemagiara, trebuie se fimu cu deosebita atentiune la imprejurarea reala, cu care, sferele decidietóre, pre cum se vede, nu sunt inclinate a trage socotéla, trebuie se fimu cu atentiune la acea imprejurare, că in tóte páturile natiunalitatiloru nemagiare și compacte din patrie, consciinti'a propriei loru nationalitati e atátu de desvoltata, încátu ea nu mai póte fi inadusita nici prin unu felu de sistemu sau regulamentu. O consciintia este acést'a, care precum in deosebi și la natiunea magiara, ea e nutrita prin respectulu de sine insusi, și se baséza pe temelii morale, din care isvorește pana și puterea legitimei aparari. Ori-ce incercare dar indreptata a nadusi consciinti'a nationala, pe langa aceea, că jienesse interesele bisericiloru nationale, ea póte degenerá intr'o eróre politica, care ar puté se aiba celea mai pagubitóre consecintie pentru linistea interna a cetatieniloru și pentru interesele superióre a-le statului, și a inlaturá dupa putiutiua astfelu de consecintie primejdióse, este o detoria de consciintia a fie carui patriotu“.

In fati'a unui limbaju atátu de claru și rezolutu, nu credemu că se va aflá românul, care se nu felicite pe prea demnulu Prelatu pentru solitudinea și energi'a cu care a pasitu intru apararea intereselor bisericiei sale. In numerulu vitoriu vom avé ocasiunea de a pune sub ochii cetitoriloru nostri memorabil'a reprezentatiune in intregulu ei cuprinsu.

Ceriuulu.

Cugetări din filosofi'a naturei de prof. *P. Piposiu*.

(Continuare și fine.)

Scrutiniulu naturei a strabatutu in timpii de multu trecuti și a aflatu cumca in vechime caldur'a sórelui erá cu multu mai mare decâtu astadi. Odinióra erá sórele unu globu de gazu invapianu, dar cu incetulu recinduse a devenitu fluidu, și s'a condensatu. E lucru fórte firescu, că elu se va reci și mai departe, căci astfelu au patit'o și alte stele fixe, și apoi fia care dintre ele inca a fostu sóre, e isvoru de lumina și caldura, care inca posede planetii sei. Asia s'au stinsu multe isvóra de lumina și caldura, s'au intunecat, astadi nu le mai putem vedé, dar scimu că esista pentrucá atragu alte corpuri ceresci; asia dar numai prin gravitatiune și-manifesta esistinti'a loru. Astadi nime nu se mai indoesce, cumca o

data va apucá la putere intunereculu; elu din preuna cu frigulu și tacerea adanca vor domni pretotindenea. Petele sórelui suntu rezultatele evidente, suntu documinte despre recirea sórelui; ele ne spunu cumca coron'a inflacarata cu incetulu se va stinge; din ele potemu ceti sentinti'a de mórte a pamentului nostru; ele suntu precursorii potopului, una piere, apoi alta resare și mai mare; ér unele suntu mai mari decâtu fati'a pamentului! Din sóre curge multa caldura, care prin caderea meteorolitilor nu se restituie deplinu; și in decursulu unui timpu indelungatu caldur'a se va esauriá cu totul.

Dupa datele celebrului Helmholtz in 17 milióni ani sórele va fi perdutu din caldur'a sa atáta, încátu pe fati'a pamentului nu va mai poté trai nici o fiintia. Prin recirea sórelui, pamentulu nu va mai poté fi locuitu de nime, rol'a lui se va terminá, va fi cadavrulu unei lumi și va asteptá numai lovitur'a din urma a disolvarei totale! Petele sórelui se voru spori totu mai multu, și se voru estinde astfelu încátu vor acoperi totu disculu splendidu. Sórele nu ne va mai tramite lumina și caldura, ast-felu frigulu teribilu a poliloru se va apropiá totu mai tare catra ecuatoru, se va estinde peste covorulu pamentului. Dinaintea sbiciului seu omoritoriu ómenii și animalele vor fugi ingrozite cautandusi asilu in tienuturile tropice, inse gerulu sugrumatoriu le va urmari și pe aici pana catra zon'a ecuatorului, unde mâna ghetiósá a mortii va curmá viéti'a omului ultim! Venturile nu vor mai suffá, riurile nu vor mai curge, undele marei nu se vor mai nelinisci, ci inghetiendu vor acoperi pamentulu cu o crusta grósa care nu se va mai topi nici cându! In atmosfer'a rece va pluti o negura désa de iarna, prin care vor strabate ultimele radie a sórelui rosiiu inchisu! In fine sórele se va intunecá cu totul, nu va mai tramite planetiloru sei nici caldura și nici batar o radia de lumina, și numai prin atractiunea lui va dovedi cumca mai esista! Asia dar pamentulu va muri, dar óre unde se va mormentá cadavrulu acestei lumi? Nelinistit'a minte a omului a descoperitu și acésta taina.

Observatiunile infalibile ne spunu, cumca corpurile ceresci nu se misca pe linea inchisa, ci pe unu spiralu, care se constringe totu mai multu, corpulu cerescu se apropia totu mai tare și in urma cade in sóre. Asemenea se apropia Lunile catra planetii loru. Lun'a nóstra intr'unu seclu se apropia cu 3 metrii catra noi, in urma va cadé pre pamentu, ér mai târdiu va cadé pamentulu in sóre. Acést'a este sórtea comuna a corpurile ceresci. Lunile se arunca pe planeti și apoi planetii se aiépta in sóre; antaiu cele apropiate și mai târdiu acele, cari suntu departe de elu; inse pe atunci sórele va fi recitu cu to-

tulu, dar din lovirea cu planetii se nasce caldura noua, ér se inferbinta, se inflacara din nou; asia prin caderea pamentului se va aprinde sórele érași, va mai licari inca 90 de ani, si apoi éra se va stinge, pâna cându nu se va aruncá in sinulu seu planetulu urmatoriu, adéca Marte, care ílu va aprinde din nou, si asia mai departe pana cându vor fi cadíutu toti planetii in mass'a sórelui!

Asia dar pamentulu are chiar aceeași sórte, ca fluturelulu din poveste, care sburându in giurulu luminei a devenitu victim'a flacariloru. Pamentulu se va mormentá in sóre, asia dar se va reintórce la a sa mama iubítóre, din a carei sinu invapaiatu s'a nascutu, dintre flacari a venit pe lume, in focu si vapaie se va mistui.

Inse prin respirarea pamentului nostru universulu mare va pierde mai pucinu, decâtu perde pamentulu prin risipirea unui singuru firu de tierina. Inainte de ce si-a indreptatu omulu a sa privire debila catra ceriu, universulu infuitu esistá si erá chiar asia de intregu ca in diu'a de astadi. Esistau alte planete locuite de fiintie, alti sori straluciau in spatiu si forti'a strabuna a naturei invertiá alte sisteme planetare. Asia este pentru cá cunóscemu stele, din cari a pornitu radiele luminei inainte de facerea pamentului cu o celeritate de 42,000 mile, dar numai astadi au potutu sosi la noi. Persón'a omului, de care suntem asia superbi si care ne servesce de mesura in tóte, n'are nici o insemnatate in universu. Sufleara teribila a mortii va inchide ochii celui din arma fiu a pamentului; se va intinde preste pamentu intunereculu desu a celei nopti adánci dupa care nu va mai resarí sórele nici cându. Velulu noptii va coperi pamentulu, care a fostu teatrulu vietii atáta timpu, ílu va íngropá dinpreuna cu tóte voluptatile sale, dar universulu va fi si va remáné chiar asia de intregu, ca si astadi. Si atunci vor lucí stelele pe firmamentulu seriinu, va esistá altu sóre si alte pamenturi; alte primaveri inca vor aduce surisulu floriloru si ilusiunile junetiei, si mecanismulu imposantu se va miscá si mai departe neintreruptu. Astfelu de sórte ascépta sistemulu nostru planetaru, dar astfelu vor pati-o si celelalte corpuri ceresci, pentrucá natur'a nu face esceptiuni, legile ei suntu generale si eterne. Asia se va reci si stinge cu incetulu pe rendu tóta calea laptelui, totu sistemulu steleloru fixe.

Inse nime nu va poté observá, cum invertesce gravitatiunea cadavrele sterile a lumiloru! Dar óre in eternu va durá tacerea adánca si nóptea a carei velu va acoperi cadavrulu lunei? Nu! Nici decâtu! In natura nu este stagnatiune nici mórte, ci numai strafomare. In urmele mortii resare viétia noua pretotindenea, din decadintia si

mórte indata se nasce prosperare si potere noua; nici batar unu momentu nu sta natur'a in locu, precum ne spune si clasiculu Göthe in aceste frumóse cuvinte:

Es soll sich regen, schaffend handeln,
Erst sich gestalten, dann verwandeln
Nur scheinbar steh's Momente still:
Das Ewige regt sich fort in allen:
Denn alles muss in Nichts zerfallen
Wenn es im Sein beharren will!

Gravitatiunea va apropiá massele sterile a corpuriloru ceresci totu mai tare una catra alta, pana cându in urma, intalninduse, lovirea loru poternica va produce o caldura intensiva. Acést'a va aprinde viétia noua in cadavrele reci a lumiloru, le va invapaiá si le va contopi in acelu aburu, in acelu chaosu din care ele s'au facutu; formarea se va incepe din nou. Mân'a creatoriului va frementá, prin atractiunea atomiloru, din materi'a veche lumi noua; din ruine, ca unu fenice se va nasce unu altu sistemulu planetaru, a carui viétia va durá éra miriade de ani, dar si acest'a se va disolvá si astfelu se repetéza joculu eternu a creatiunei!

Dar cu multu mai nainte de aceste catastrofe va trebui se péra tóte fiintiele organice, si anume s'a adeveritu, cá pamentulu, in sbornulu seu prin spatiu lapada din atmosfera unele parti, incátu atmosfer'a cu incetulu va fi totu mai putina si mai rara; apoi cu cátu se récesce pamentulu, cu atátu mai multu va peri si ap'a de pe suprafati'a lui, si in urma lipsindu aerulu si ap'a, conditiunile vietii, trebuie se péra tóte fiintiele organice a pamentului! Si totusi restimpulu in care a traitu pe pamentu omulu si animalele va aparé numai ca unu momentu, facia de acei tempi carunti cari au premersu vietiei organice si fatia de venitorulu, care va urmá dupa perirea fiintieloru. Restimpulu vietiei organice va fi numai o unda mica in océnulu nemarginitu a timpilor! Cu tóte aceste potopulu se nu ne íngrozésca de locu, cáci nu va fi o catastrofá vehementa. Natur'a nu comite sarituri, potopulu ne va nimici cu incetulu, procesulu de nimicire va durá mii si mii de ani, si omulu nu va poté resiste acelei fortie infricosiate, care guvernéza universulu dupa legi eterne si nestramutavere, care zidesce edificinlu naturei falnice. Cine a donatu viéti'a némului omenescu, apoi are dreptu a o si stinge!!

Cu tóta audaci'a putem dar pronuciá potopulu si sentinti'a de mórte a némului omenescu, pentrucá pe atunci ne vom fi reintorsu de multu acolo, unde mân'a atotu poternica conserva odihni'a spiritului; ochiu omenescu nu va vedé acele jocuri infricosiate ale naturei vecinice!

Nu voescu a terminá disertatiunea acést'a cu infacisiarea catastrofei ultime, cu descrierea potopului. Nu voescu a íngrozi onor. publicu si

apoi a-lu lasá fara consolare. St. Dni! Mii si mii de generatiuni vor gustá inca placerile vietii. Mii si mii de generatiuni vor suferi inca neajunsurile esistintiei pamentesci, generatiuni mai inalte si mai perfecte decâtu omulu cultu a veacului nostru; se voru ivi alte natiuni mai mari si mai culte, vor infiori si se voru stinge, fara se fi simtitu inca desastrela potopului! Multu tré-bue inca se se desvólte cultur'a, multu trebuie se se perfectioneze spiritulu omenimei si perfectiunea intelectuala se ne consoleze intre tóte vanitatile pamentesci; inse cultur'a si perfectiunea numai atunci va ajunge la culmea sa, cându omulu va cunósce tóte legile si tóte misteriile naturei; cându universulu intregu va stá ca o carte deschísa din care omulu va poté se cetésca adevveruri eterne si intieptiunea creatoriului!

Va veni timpulu, cându tóte tainele naturei vor fi cunoscute, si déca savantulu venitoriulu va sci se esprime in o ecuatiune analitica atátu miscarea firului de pulvere cu care se jóca ventulu, câtu si peregrinarea corpurilor ceresci, déca va cunósce tóte relatiunile fiintieloru, si tóte puterile cari misca natur'a intr'unu momentu: atunci elu va sci tóte, va posiede chei'a trecutului si a viitoriului, va petrunde istori'a timpiloru carunti si va sci se profetiésca venitoriulu. (Cuvintele lui Laplace in „Essay philosophique sur la probabilité.“)

Inse „Viéti'a e scurta ér sciinti'a nemarginita“! Omulu singuraticu nu traesce atáta, ca se póta ajunge acésta perfectiune, mórtea ilu impedece in nisuintiele sale, chie mándulu la sine din mijloculu luptei; dar straduintiele acelor spirite mari, pe acaroru morminte stralucesce aureola renumelui, nu au fostu inzadaru! Ideile loru renascu si remánu ca mostenire comuna din generatiune in generatiune. Spiritulu omenimei este nemoritoriu, elu propasiesce neincetatu si trebuie se ajunga culmea perfectiunei! Inse numai prin cunósccerea deplina a naturei, pentrucá nimicu nu desvólta simtiemintele estetice si iubirea adevverului si a dreptatii mai multu, decâtu contemplatiunea naturei. Unu adevveru adáncu esprima filosofulu Kant când dice: Es gibt nichts erhabenes als den gestirnten Himmel und das Sitten Gesetz in menschlichen Busen (Nimicu nu póte fi mai sublimu, decâtu firmamentulu, si éra nimicu mái frumosu, decâtu legile moralitatii sadite in inim'a nóstra.) Asia este, frumósá asemenare, adenca analogia, multu adevveru, cáci precum nascerea, desvoltarea, armoni'a, potopulu si renascerea corpurilor ceresci se produce prin atractiunea séu simpatia atomiloru, astfelu si quintesinti'a legiloru morale este iubirea deaprópelui!

Fericitu este acelu omu, care scie contemplá frumsetile naturei! Elu a pasitu pe calea sublima

a frumosului, ce-i ofere nenumerate placeri. Óre pe cine nu-lu incánta frumsetile primaverei, parfumulu floriloru, cántulu doiosu alu paseriloru, sioptulu tainicu a zefiriloru, si firmamentulu pe care in tacerea solemna a noptii se aprindu myriadele steleloru! Tóte te desfatéza si te transpunu in o lume mai ferice si plina de placeri. Astfelu si-inchipesce Frauenstädt fericirea ce póte domni in raiu! Contemplatiunea naturei este mai placuta, decâtu cetirea unei poesii, fia aceea câtu de frumósá, ea esprima numai simtiemintele unui moritoriu pamentescu, pe cându in maréti'a natura se reoglinda ideile mari a creatoriului. Si sciinti'a naturei este poesi'a cea mai frumósá! Poesi'a insasi — dupa cum se esprima Madame Staël in Corina — este echoulu naturei in inim'a nóstra; poesiile sunt melodii, cari le cánta natur'a pe cordile simtiemintelorú . . . chiar asia pe cum resuna hartfa eolina la suflarea ventului!

Sciinti'a naturei a clatinatu tóte superstitiunile din temeli'a loru si le va supprime una dupa alta. Ea ne a doveditu, cumca tóte neajunsurile si neplacerile se nascu din ignorantia, semidoc-tismu, cáci starea de adevverata fericire, dupa care se lupta omenimea, se póte realisá numai atunci, déca vom fi condusi in tóte faptele nóstre de farulu luminatoru a mintii! Sciinti'a se ne invetie a stimá pre creatoriulu!

Dorim, ca in venitoriu sciinti'a se fia radie-mulu credintiei; dorim, se se realiseze câtu mai curánd armoni'a intre religione si sciintiele positive! Cáci o trista filosofia este aceea, care isbesce cu sarcasmu si ironia in sacrameinte, ea rumpe din mân'a omenimei toiagulu ce o conduce in linisce si pietate catra fericirea eterna. Se nu atace níme lucrurile sacre, cáci sórtea lui va fi mai funesta, decâtu a Titanilor, cari s'au incumetatu a insecená asediu in contra Tatalui, aruncându cu petrii catra tronulu cerescu. O privire a Dieimei au fostu de ajansu se-i arunce in adáncimea si chinurile Tartarului. Si ei erau giganti, noi suntem pigmei. Necredinti'a va nasce in sinulu nostru doreri, cari suntú mai amare, decâtu tóte turmentele iadului, fiindcá pentru celu fara religie, s'a stinsu sperauti'a, s'a stinsu idealismulu!!

Cu faci'a sciintieloru in mana se aventa omenimea pe spiralulu naláu a culturei si propascesce neincetatu. Unu Descartes a sciutu multu, Newton si Pascal mai multu, ér Darwin si neimitabilulu Laplace mai multu decâtu toti, dovéda, cumca omenimea nu stagnéza, ci se apropia mereu catra perfectiune. Si déca sciintiele naturali producu ici si colo vreunu resultatu tristu, caus'a este, cumca nu sunt intielese deplinu, caus'a e cumca suntú inca ómeni de aceia, cari nu sciu ceti poesi'a mare a carei autoru este

însusi Ddieu! Nime nu mai néga, cumca ele sunt o parte întregitoare a culturii de astăzi. De aceea, privind rezultatele marelui științei moderne, nu me potu reține a nu exclama astfel: dacă Hegel, regele filosofiei idealiste, a spus că cine n'a studiat operele clasicismului antic, a trairu fara se cunoșca ceea ce este frumos, atunci cu totu dreptul putem dice și noi, că acel'a care nu cunoșce faptele mari, descoperite prin știința modernă, a trairu fara se cunoșca ce este — **adeverulu!**

Valoarea buletinului meteorologicu.

De cand *Baco de Verulam* a datu științelor sborul admirabilu, punendule basa neperitória și infalibila *esperintia*, de atunci spiritulu omenescu mai că numai se desmiarda intru descoperirea secrete-loru naturii. Expansiunea aburului și celeritatea electricității, apoi prea poterică analiza spectrală și de aici minunile chimiei, toate acestea în legatură cu cele alalte frumoșe și infalibile succese ale spiritului ar implé de admiratiune și de spaimă chiar și pre cei mai luminați dintre protoparintii noștri, se nu dicem că i-ar aduce intru acolo se-si facea cruce de noi și se afirmă că lucrăm cu ajutoriulu ducului necurat.

În cartea *Facerei* aflăm, că mai de multu, în carunt'a anticitate, omenii au avutu mai lungă viața de cât succesorii lor; dar istoria civilizațiunii încă ni spune, că în decursulu timpului a crescutu intensitatea spiritului chiar în aceea proporțiune, în care s'a scurtatu viața omului. De aici urmăza, că spiritulu are misiune sublimă de a se totu desvoltă, de a se totu apropiă de supremă perfectiune, adevărată materi'a va deveni totu mai subordonată până cândă în fine spiritulu se va emancipă cu totul de sub influența materiei și atunci va cunoșce apoi pre Ddieu intru tota splendoarea sa.

Nu se unescă dăra cu demnitătea spiritului omenescu se punem mâinile în sînu și se ne desfătam, cându obținem nise rezultate surprindătoare, cându ni succede se facem câte o privire în gradin'a enigmatică a naturii; demnitătea noastră pretinde imperiosu ca se mergem înainte; dar inese rezultatele obținute nu ne lasă se stăm în amotîre, de ora-ce chiar ele sunt care ni pun înainte unu prospectu multu mai bogatu, ni deschidu tot mai largu portile, prin care putem privi în gradin'a infinitului.

De atari considerațiuni a fost petrunsa și redacțiunea acestei foi, atari principie l'a îndemnatu și pe suscrișul se satisfacă dorinței redacțiunii prin publicarea *buletinului meteorologicu*, ce va urmă în fia care numeru alu diariului.

Cele mai multe adevăruri ale naturii ajunseră la cunoștința noastră din întemplantare. Asia, Galilei n'ar fi descoperitu legile despre caderea liberă etc., dacă nu ar fi observatu din întemplantare oscilațiunile candelaburului din biserică. Zacharie Iansen încă nu ar fi ajunsu la descoperirea telescopiului, dacă petulantulu seu fiu nu ar fi luat din laboratoriu tataneseu o sticlă intru ascunsu și nu s'ar fi uitatu la cocosiulu de pre verfulu turnului. Nici Newton nu ar fi ajunsu la descoperirea gravitațiunii universale, dacă n'ar fi picatu póm'a din merulu, în a carui umbra densulu se adaptă. . . . Aceste și multe sunt

de aceste, care și azi ar mai fi secrete pentru noi, dacă nu ne-ar fi condusu întemplantarea la descoperirea lor. Suntem mandri de ele și ne mirăm cum de nu au ajunsu la cunoștința omeniei mai de multu, fiindu atât de usor a ajunge la densele.

Ne mandrim astăzi cu felu și felu de rezultate obținute pre basă esperintii. Și ore se fia cu nepotencia tot prin esperintia a ajunge și la alte adevăruri ale naturii? Cine șcie dacă tot vr'o întemplantare mâne poimane se ne pună în pozițiunea de a profeti schimbările ce au se urmeze în aerulu atmosfericu? Póte-că și aici se domnesca vr'o lege nestramutavă, numai combinațiunile mintii omenesci încă nu i-au datu până acum de urma! La presumpțiunii de felulu acest'a ne îndreptătescu numeroșele institute meteorologice dela națiunile cele culte ale apusului. Noi mergem pe urm'a lor, căci a imită ce e bunu nu este rusine. De aceea punem și noi la dispozițiunea publicului român buletinul meteorologicu septemariu și dorim se atragemu atentiunea lectoriloru stimati asupra schimbărilor ce se petrecu în atmosferă. Ce e dreptu datele noastre sunt — ca la ori și care începutu — modeste, vrem se dicem nu au intru toate precisiunea matematică, de ora-ce barometrulu disponibilu are lipsă totdeun'a de unu picu de corectură; dar sperăm se dispunem în timpu scurtu de altulu care corespunde pre deplinu recerintielor. Observațiunile se facu de altmintreă foarte regulatu, anume: demineti'a la 8 ore, apoi la 12 ore și sér'a la 5 ore; din datele respective se caută mediulu și acel'a se induce în rubrică respectivă a zilei.

Corpurile ceresci și percurgu regulatu căile prin universu. Pământulu nostru ca membru alu sistemii noastre solare și are și densulu prescrișă calea și nu se abate dela legea sa, și schimbă periodic raportulu față de vecinii sei, față de luna, de ceilalți planeti și față de sóre. Atmosferă sa contine pururia aburi; acestia se încăldiesc și se recescă mai multu sau mai puțin, după cum este și puzetiunea pământului față de membrii sei din sistemă solară. Acum, dacă prin observațiuni a potutu ajunge omulu se cunoșca adevăruri de ale naturii, ore în ceea ce priveșce schimbările climatice se nu se póta statorî sau descoperi legea domnitória? Pretotindenea se fia statoritu natură legi, numai climă se fia meritatu rolulu fatalu de a cadé în brațele întemplantării? Acest'a este imposibilu, căci în natura domnesce armonia! Trebuie deci se aiba și schimbările atmosferei lege anumită; datorința noastră este se dăm după densă; deci înainte cu Dumnedieu!

Dacă nu vom fi noi, sirulu de ómeni cari traim, atât de fericiți ca se ajungem la descoperirea acelui adevăr, pote că vor fi nepotii ori stranepotii noștri. Se ni aducem numai aminte, că mulți ómeni cultivăza pomii, dar la alții li este datu se guste fruptele!

T. Ceantea.

Onorata Redacțiune!

Directiunea asociațiunii aradane pentru literatură și cultură a poporului român, în ședința sa dela 1. februaru a. e. a adus concluziunu prin care, receptorulu ei este însărcinat a cută și pe calea diurnalisticeii ori ce contribuiri și tacse încurse dela membri și alți binevoitori ai numitei asociațiuni.

Deci suscrișulu, intru a satisfacă acelui concludu, rogu on. redacțiune se binevoesca a dá locu în pretiuitulu nostru diurnalu Bisericii și Școlii, urmatoriului

Ratiuciniu

despre sumele percipiate de subscrisulu in favoarea asociatiunei aradane.

I. Au solvitu la subscrisulu de-a dreptulu : 1. Ieroteiu Belesiu, vicariu eppescu in Oradea-mare 4 fl. 2. Petru Chirilescu, protopopu Chitichazu 2 fl. 3. Dr. Paulu Vasiciu odinioara ases. consist. 2 fl. 4. Constantinu Gurbanu protopopu Buteeni 2 fl. 5. Ioanu Damsi'a, ases. consist. Seceni 2 fl. 6. Paulu Gavrillette invetiat. Belu 2 fl. 7. Constantinu P. Aiudanu, adstr. prot. Siri'a 2 fl. 8. Teodoru Filippu adstr. prot. Pestesiu 2 fl. 9. Paulu Tempea. adstr. prot. B. Comlosiu 2 fl. 10. Giorgiu Miscutia jun. Giula mag. pe trei ani 9 fl. 11. Ilie Miscutia jun. Giula mag. pe trei ani 6 fl. 12. Iosifu Besianu, parochu Giula mag. pe unu anu 2 fl. 13. Blasiu Codreanu, invet. Sannicol. micu 1 fl. 50 cr. 14. Suci Petru, ingineru Aradu 10 fl. 15. Dr. Nicolau Oneu, advocatu Aradu 4 fl. 16. Ioanu Belesiu, adv. Aradu. 2 fl. 17. Giorgiu Purcariu contabilu Aradu 2 fl. 18. Augustinu Hamsea. ases. ref. 2 fl. 19. Aureliu Suci, adv. 2 fl. 20. Ignatiu Papp secret. consist. 4 fl. la olalta 64 fl. 50 cr. II. Pe cola M. Sale Dlu Vicariu eppescu Ieroteiu Belesiu. 20. dela Simeonu Bicariu eppescu Oradii marii 3 fl. 21. Gavriilu Neteu prot. Luncii 2 fl. 22. Elia Moga prot. Pamezeului 2 fl. 23. Nicolau Zigre, secret. consist. Oradi-m. 2 fl. Petru Ionasiu, archivaru consist. 2 fl. b. pe cola esactorelui Giorgiu Purcariu: 24. dela: Ioanu Groza, protopopu Halmagiu 3 fl. 25. Ioanu Moldovanu ases. consist. 2 fl. 26. Petru Tissu, adv. Aradu 2 fl. 27. Moise Bocsianu, adm. prot. dela sine si mai multi locuitori din Curticiu 9. fl. 20 cr. suma totala 91 fl. 70 cr. adeca nouedeci si unulu fl. 70 cr. v. a.

Aradu 18 februaru (2 Martiu) 1882.

Ignatiu Papp,

perceptore in direct. asociat. aradane.

D i v e r s e.

* **Sinodulu protopopescu** alu Aradului s'a convocat din partea Rdis. Dnu admin. protopr. *Moise Bocsianu*, pe diu'a de 9/21 Martiu a. c. la biserica catedrala din Arad. Dupa constituirea sinodului pe noulu periodu de trei ani, alegerea comitetului si a epitropiei protopresbiterale, sinodulu va asculta si pertrecta raportele inspectorilor de scole, despre starea invetiammentului in protopopiatu.

* **Recrutarea clerului in Romania.** Dupa cum spune *l'Indép. roumaine*, P. S. S. Mitropolitulu primatu ar fi hotaritu se introduca reforme importante in recrutarea clerului nostru. P. S. S. Sa a decisu intre altele se supuie pe fitorii preoti la esamene mai rigurose, pentru ca numai candidatii inteligenti, capabili si demni se pota intru in sinulu clerului, si cu modulu acesta se desfiintieze sistemulu actualu, care face ca posturile bisericesci se se acorde, dupa recomandati'a protopopului, acelora cari dau mai multu.

* **Hirotonie.** *Georgiu Cosma*, teologu absolutu s'a hirotonitu intru preotu pentru biserica parochiala din comun'a Homorog, in protopopiatulu Oradi-mari.

* **Prelegere publica** a tiennatu Sambata in 13 Febr. Dlu *Petru Popovicu* prof. de cantu si rituale la intitulu pedagog. teolog. din Aradu. Sugetulu prelegerei a fostu: *magnetismulu animalicu*, inventiunea si manifestarile lui.

* **Unu sculptoru romanu.** D. Dr. Turnescu, stpendistu alu Statului romanu care invetia sculptura in Roma, este aproape se termine o statua mai mare de cat marimea naturala care represinta pe *Romania Independenta*. Acesta lucrare, care are unu meritu realu, este forte multu admirata de omenii cunoscetori si face onore junelui nostru statuaru, dice Gaz. de Roumanie.

* **Incurajarea industriei nationale.** Spre a satisfacere dorinti'a M. S. Reginei Romaniei, pentru incurajarea industriei nationale, Domnii comandanti de divisii au ordonat, dice *Resboiulu*, siefiloru regimentelor de calarasi si dorobanti ca se se adreseze catra societatile de binefacere, infiintiate in fie-care judetiu, spre asi procura stergarele si panza necesara pentru camesi si altele.

* **Espediti'a austriaca la polulu nordicu.** Se serie din Triest ca Vaporulu *Pola* va pleca la 1 Aprilie suptu comanda capitanului Franz Müller spre insula Jan Mayen (400 mile spre nordu de Islanda) spre a duce acolo pe locotenentulu de marina Emil Wohlgemuth cu alti cinci ofitieri, unu medicu si diece matrozi. D. Wohlgemuth a luat misiunea se aranjeze pe insula o statie de observatiune astronomico-meteorologica si va sta 12—15 luni pe acea insula nelocuita, cercetata numai rare ori de venatori de chiti. Acesta espeditie sta in legatura cu expeditiile ce voru face de odata alte optu state. Expediti'a din Svedia pleca spre Bossekop si Spitzberg, din Olanda la Novaia-Zemlea, din Rusia la gurile Senei, din statele unite la Barrow-Point si Lady-Franchlin-Bai, din Danemarka la Grönlanda, din Anglia la portulu Simpson, din Francia spre Cap Horn, din Germania spre o statie in tinutulu antarcticu. La Pola si Fiume se facu pregatiri mari pentru acesta caletorie. Cei diece matrozi sunt din Fiume si mergu de buna voe. Locot. Wohlgemuth e nepotulu maresialului cu acestu nume si alu capitanului de fregata, care la 1852 a peritu in modu misteriosu. In Jan Mayen se va observa mai cu sema, ce influentia are lumina nordica asupra busolei, care sunt curentele Marei nordice.

* **Unu nou regatu.** Scupcin'a (adunarea de poporu) din Belgrad a proclamat de rege alu Serbiei pe principele Milan. Toti membri acestei adunari s'au dusu in corpore la palatu pentru ca se comunice principelui vointi'a poporului. Principele a respunsu ca elu se supune vointiei poporului si primesce corona regala.

* **Iubirea si durerea mamei.** Unu casu forte sensationalu istorisese unu corespondinte din Parisu in jurnalulu *La Gazette de Roumanie*. Langa Clermont exista unu isvoru, isvorulu St. Allyre, care are proprietatea de-a impetri corpurile. Ver'a se face unu micu comerciu cu asemenea corpuri, impetrite prin lasarea loru cata-va vreme in apa, si nu remane nici unu strainu, care se nu fie urmaritu de vendietorii acestoru amintiri de calatorie. Intr'o di o tieranca din Royat isi perdu copilulu celu mai micu. Ea ilu adora, si, cand sermanulu copilasiu isi dedea ultim'a resuflare, se crediu unu momentu ca mam'a va muri si ea. Dupa acest'a ea remase pe ganduri si nu mai scosa o vorba macar Ea isi pusesse in gandu unu lucru. Dupa ce veni templarulu si inchise mieulu cosciugulu, mam'a astepta pana se inopta, si fiindca dupa rugamintea ei, o lasara singura, apoi deschise binisioru cosciugulu, cautand a face cat mai putinu sgomotu, sfasiindu-si chiar degetele spre a nu intrebuintia ciocanulu. Reusind, scose

copilulu, flu ascunse intr'unu dulapu, apoi puse ne-sipu in loculu lui si inchise cosciugulu. A dou'a di, ea se duse la cimenteriu impreuna cu ceilalti, si se ruga multa vreme pe momentulu copilasiului. Dar, sér'a venind acasa, cu mii de ingrigiri spre a nu fi descoperita, se duse de luà corpulu copilasiului, flu infasiurà intr'o panza si-o apucà spre isvorulu St. Allyre. Idei'a sa, ori cât de nebuna ar fi, trebuie se-o privimu ca o adeverata espresiune a iubirei de mama. Ea isi inchipuiá, serman'a femeie, cà inmuindu in apele impetritóre aceste remasitie, care i erau atât de scumpe, va puté se pastreze pentru totdeauna o icóna a copilasiului iubitu, de care nu s'ar fi despartitu astfelu, pastrându-si secretulu pentru ea singura. Ea nu puté se ajungu in sa nici macar pana la isvoru. Miscarile ei misteriose atrasera atentiuinea a doi gendarmi, cari isi faceau rondulu si cari o intrebara. Ea nu puté se mintia, si cadiendu in genunchi inaintea gendarmiloru, ii ruga se-i dea voie a-si urmá drumulu. Militarii remasera óre-cum miscati, dar slavi ai detoriei loru, ei crediura de trebuintia a-o arestá si o condusera la Clermont. Se pare cà se petrecú o scena ingrozitóre cand serman'a mama vedíu cà i-se smulge din nou copilasiulu din bratie. Dómnele din Clermont, acelea care sunt mame mai alesu, n'au remasu nesimtitóre in fati'a acestei mari si sdrobotóre nenorociri. Ele nu puteau se impedece urmariie judiciare, dar au avutu o ideia delicata si generósa. Ele au adunatu bani si au cumperatu unu locu la cimenteru, unde au depusu corpulu copilului, spre a nu-lu lasá se fie inmormentatu in loculu comunu. O cruce de marmura va fi pusa d'asupra mormentului. Suntemu curiosi acum ce va face justiti'a omenésca? Va pedepsi óre ea pe mam'a pe carea atât de cumplitu a pedepsit'o justiti'a divina prin pierderea scumpului ei copilasiu?

* **Papa Leo XIII**, a primitu, in diu'a aniversara a incoronarei sale, omagieie Sf. colegiu si a ténutu o alocatiune remarcabila, in care atinge pe scurtu positi'a sa, apoi a vorbitu de starea cestiúneie romane. Elu a disu: Nici odata nu se va invoí, nici prin tacere, nici prin invocarea binefaceriloru timpului, pe càta vreme demnitatea si libertatea papala depinde de puterea altora. Societatea civica, oprimata de pasiunile ce totu crescú ale demagogiloru, se va adresá intr'o di ér la biserica, invocandu marile principii de ordine, religie si morala, de cari papalitatea e asia de bogata.

* **Si la mórte nedespartiti!** Joi in 18 Febr. a avutu locu inmormentarea sotiloru *Maria* si *Dimitrie Ceaur Aslan* in Iasi. Mai tóta societatea Iasiana precum si unu publicu fórte numerosu, asistau la celebrarea acelei ceremonii funebre; càci in afara de simpatiile si afectiunile ce repozatii lasau in urma loru, mai ér si si unu simtiementu de o natura cu totulu esceptionala care provocase acea imboldire. Repozata Ceaur Aslan, in urma unei pneumonie, complicata si cu alte suferinti, se sevarsi din viétia luni diminétia la 15 Febr. fara se fi zacut in pata mai multu de cât patru dile; subit'a curmare a dileloru sale aruncà in o adeverata consternatiune numeros'a ei familie; in trecerea ei in alta viétia, pe langa doliulu ce puse in inim'a rudelor si amiciloru ei, aduse o astfelu de turburare in inim'a nefericitului ei sotiu supravetiuitoriu, in cât acesta in desperarea sa, avu unu transportu la creeri si in profund'a sa durere, espira si elu treidieci si siase de ceasuri mai tardiu, adeca marti séra in 16 a. c. Straina destinatiune! esclama *Curierulu Bal*. Sunt

19 ani de când junele Dimitrie Ceaur Aslan, luà in casatorie pe domnisiór'a Maria Ralet si acei, cari in viétia fura nedespartiti in iubire, nici prin mórte nu trebuiau se fie despartiti!

* **Persecutiunile ovreiloru in Rusi'a.** In Londra s'a publicatu o colectie de acte, ce contienu raporturi consulare asupra persecutiiloru antisemitice din Rusi'a. Acésta colectie a fost prezentata parlamentului oficialu si dà multe deslusiri interesante asupra miscarei antisemitice din Rusi'a. Una din piesele mai remarcabile este unu memoriu, scrisu de vice consululu Wagstaff in Odessa, care esplica cauzele miscarei si nu ascunde nimicu din relele ce se potu spune despre ovreii din Russia. Iata ce dice memoriulu intre altele: „Ovreii din Rusi'a nu se bucura de aceleasi drepturi ca ceilalti supusi ai Tiarului. Astfelu de ex. pentru ei este inchisa ori ce cariera in serviciulu statului; ei potu fi numai medici. Afara de câteva districte, ei nu potu intrá in interiorulu statului si in capitala numai la putini comersanti mari le este permisu se fie stabiliti. Aceste restrictiuni suntu in parte caus'a, cà ovreii s'au pusu exclusivu pe negociu. Acésta ramura le-a remasu deschisa si cu spiritulu loru de speculatie ei monopoliséza aprópe comertiulu tieriei. Intr'adeveru, fara ei nici n'ar fi posibilu unu comertiu in Rusia de sudu, càci indigeniloru le lipsesce ori-ce energie si ori-ce spiritu de intreprindere. Trebuie se cunóscemu, cà viéti'a loru economica, sobra si muncitóre face pe ovrei se isbutésca in tóte, precum si superioritatea loru intelectualu asupra claseloru de josu. Ovreii de aici sunt prea intreprindietori. Ei se distingu ca agenti si mijlocitori sau samsari si rare-ori se face vre-o transactiune, fara ca ei se fie la mijlocu, luandu proviziun de la ambele parti.“ Acést'a e unulu din pasagele esentiale din memoriu. Intr'unu raportu din Varsiovi'a colonelulu Maude constata, cà numai imprejurarea, cà ovreii au in manile lor tot comerciulu si forméza ei clas'a de mijlocu in Rusi'a, a destepatatu ur'a tieraniloru contra loru.

* **Multiamita publica.** Magnificulu domnu *Ioanú de Nacó* proprietariu mare aici si la B. Comlosiu'cu ocaziunea despartirei romaniloru gr. or. de catra coreligionarii serbi, si a constituirei loru in comuna bisericesca separata, a binevoitu gratiosu a doná comunei nóstre bisericesci din Cenadulu-Serbescu pentru facerea clopotarnitiei lemnele recerute in pretiu de 250 fl. v. a. ér acum mai recinte in tómn'a anului tr. 1881 au mai inmultitu binefacerile sale marinimóse donandu pre séma comunei nóstre bisericesci scolarie 4 orgii de lemne anuali pentru cari fapte marinimóse, si demne de imitatu, prin acést'a se aduce multiamita publica din partea comanei nóstre bisericesci susnumitului Domnu, urandui ca Ddieu se-lu tiena multi ani in deplina sanatate, ca se mai póta ajutá si altoru lipsiti. Nu se potu trece cu vederea cu acésta ocaziune darulu parintelui parochu *Georgiu Opreanu* din Valcani, facutu bisericeii nóstre donandu pre séma acesteia, unu potiru auritu cu tóte apartinentiele, precum si alu crestinului nostru *Antoniu Soceriu*, carele consta din unu prapore rosu in pretiu de 30 fl. v. a. Primésca si acesti dni si crestini, pre calea publicitatii multiamit'a comunei bisericesci gr. or. romane, urandu-le si acestoru binefacatori, multi ani buni si fericiti se traésca, éra bunulu Ddieu se le recompenseze in prisosintie darurile aceste. Din insarcinarea comit. nostru parochialu. din Cenadulu-Serbescu. Elia Telescu m. p. parochu gr. or. rom.

* **Intemplările diley.** Inadusirea rescólei urméza din partea autorităților militare nu numai prin invingerile raportate asupra insurgentilor, ci și prin persecutarea tuturor agitătorilor și a persoanelor suspecte. Din Cataro se vestece că nu trece ziua în care se nu fie detinute 5—10 persoane. Intre cei prinși și detinuti se afla și unu corespondente alu unui jurnal englezu, care respandise celea mai agitátóre proclamatiuni în Angli'a contra statului Austro-Ungaru.

Buletin meteorologicu.

Diu'a. Luna.	Pressiunea aerului	Caldur'a	Ceritulu
Duminica 5. Martiu	764 mm.	11.6° R.	seninu
Luni 6. Martiu	767 "	12.7 "	norosu
Marti 7. Martiu	768 "	12.7 "	obdusu
Mercuri 8. Martiu	775 "	12.3 "	seninu
Joi 9. Martiu	773.3 "	11 "	obdusu
Vineri 10. Martiu	776 "	14.5 "	seninu
Sambata 11. Martiu	774 "	14 "	seninu

Concurse.

Pentru deplinirea parochiei vacante de class'a a dou'a din comun'a *Tornea*, protopiatulu Aradului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe Duminica Floriloru ce cade pe 21 Martiu 1882.

Emolumintele sunt:

1. $\frac{1}{2}$ sesiune pamentu aratoriu class'a prima.
2. biru dela 80. numere de case și anume: dela casele cu unu patrariu de pamentu și mai multu doue mesuri de grâu; dela casele cu pamentu mai pucinu de unu patrariu va capată una mesura de grâu; ér dela cei fara casa și pamentu cate o jumetate mesura de grâu.
3. Stólele usuate.

Dela recurinti se recere cualificatiunea pentru parochiile de class'a a don'a, ér cei cu cualificatiune de prim'a classa voru fi preferiti.

Recurintii sunt poffiti a se presentá nainte de alegere în cutare Duminica spre a-si arată desteritatea în cantare și tipicu respective slujba și oratoria; — ér recursele avisate comitetului parochialu din *Tornea* se le trimita pana inclusive 17/29 Martie Preaon. Dnu adstratoru protop. Moise Bocsianu în Kurtics ori în Aradu.

Tornea la 19 februaru (3 Martie) 1882.

Pentru comitetulu parochialu.

Novacovits Aron m. p.
presied. comit.

În urmarea incuviintiarii Ven. Consistoriu Oradanu din 27. Ian. a. c. Nr. 90. B. pentru deplinirea definitiva a parochiei de classa III *Sicimosiu-Petreasa*, în protopresbiteratulu Beiusiului, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe 9/21. Martiu a. c.

Emolumintele sunt: a) cas'a parochiala cu gradina; b) pamentu parochialu de 15 cubule semanatura din care trei holde e cantoralu; c) biru preotiescu câte o bradie de cucurudiu dela casa; d) stólele indatinat. Nrulu caselor 120.

Recurentii vor avea pana la diu'a alegerii în vre-o duminica a se presentá la biserica spre a se face cunoscuti poporului și a cantá, ér petitiunile lor instruate cu documintele necesarie prescrite în „Stat. organicu“ le vor tramite pana 8/20. Martiu a. c. la subscribulu propresbiteru în Beiusiu.

Datu în Beiusiu, la 14/26. Februaru 1882.

În contielegere cu comitetulu parochialu din S. Petreasa.

Vasiliu Papp, m. p.
protopresbiteru.

Conformu decisului V. Consistoriu diecesanu dto. 28 Decembre 1881 Nr. 908 B. pentru ocuparea postulu de capelanu langa neputinciosulu preotu Ioanu Barbosu din *Sacosiu-turcescu*, protopresbiteratulu Jebelului se publica acestu concursu cu terminu pana la 28 Februaru a. c. st. v. în care di se va tine și alegerea. Emolumintele sunt: a treia parte din venitul parochialu adeca din biru, stóla, și a treia parte din cele 2 sesiuni parochiale ce le folosesc preotulu.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au se subserna conformu st. org. și normativelor consistoriale suplicele lor pana la mai susu indicatulu terminu districtualulu protopres. Alesandru Ioanovicu în Jebelu.

Sacosiu-turcescu în 24 Ianuariu 1882.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu Dist. protop.

Pentru statiunea invetiatorésca la scól'a confesionala din comun'a *Zsuresti* et filia *Botesciu*, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagetului, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu de 30 zile dela prim'a publicare în acést'a fóia.

Emolumintele sunt:

În bani 108. fl. v. a. 30 meti grâu — cucuruzu; 8. orgii lemue din care are a se incaldi și scól'a; cotelu liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina.

Concurentii au a-si adresá petitiunile lor conformu stat. org. bis. pana la terminulu indicatu oficiului protopresbiterescu din Fagetu.

Zsuresti în 1. Fauru 1882.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu *Atanasiu Ioanovicu* m. p. protopresb.

Pentru statiunea de invetiatoriu din comun'a *Zsupanesciu*, et fili'a *Belosiesciu*, protopresbiteratulu gr. or. a Fagetului se escrie concursu cu terminulu de 30 de zile de la prim'a publicare în acést'a foia.

Emolumintele sunt: 240 fl. v. a. cuartiru liberu cu $\frac{3}{4}$ jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá postulu acést'a, au recursele lor instruate în sensulu stat. org. bis. ale tramite la oficiulu protopresbiterescu din Fagetu pana la terminulu indicatu.

Zsupanesciu 2. Fauru. 1882.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu *Atanasiu Ioanovicu* m. p. prot. tract.